

Úvodní řeč zastupitelky hl. M. Prahy Ing. Gabriely Lněničkové na konferenci Chytrá a čistá mobilita dne 6. 11. 2024

Vážené dámy, vážení pánové,

Jsem ráda, že se tu dnes setkáváme, abychom diskutovali o chytré a čisté mobilitě. V pozici primátora se současný náměstek pro dopravu Zdeněk Hřib zasadil o to, aby se Praha přihlásila ke klimatickým závazkům ostatních evropských měst. Jak nám letos připomněla dlouhá vlna letních veder a následné povodně, změna klimatu je realita, která zásadně ovlivňuje kvalitu našich životů už dnes. Je proto potřeba vynaložit veškeré úsilí, aby emise skleníkových plynů začaly klesat.

Bohužel doprava se na emisích skleníkových plynů podílí zásadní měrou a je z mnoha důvodů obtížné je omezit. Snažíme se o to totiž v situaci, kdy i kvůli intenzivní suburbanizaci trvale přibývá aut a po COVIDu opět i intenzita automobilové dopravy. Roste sice počet nově registrovaných elektromobilů, ale zároveň také počet aut se spalovacími motory. Proto nyní usilujeme spíše o to zastavit zvyšující se objem motorové dopravy, tlak na veřejný prostor, znečištění ovzduší a růst emisí skleníkových plynů. Snižování negativních dopadů dopravy na kvalitu života lidí ve městě a emisí CO₂ bude dalším krokem.

Jak uvádí zpráva konzultační společnosti *Arthur D. Little*¹, snížení emisí skleníkových plynů vyžaduje integrovanější politický přístup, který elektrifikaci – o které se hodně mluví – doplňuje o další klíčové nástroje: i) zejména zvýšení podílu energeticky úsporných způsobů dopravy a ii) snížení poptávky po dopravě.

- Pandemie COVID-19 ukázala, že významné změny v poptávce po cestování jsou možné a že lze snížit počet cest i jejich délku. Máme rezervy i v obsazenosti aut; zatímco evropský průměr je 1,6 osob v autě, v Praze je to jen 1,3.

¹ *The future of mobility 5.0. Changing gear in the journey toward sustainable mobility.* 2024. Arthur D. Little pro sdružení měst POLIS. <https://www.adlittle.com/en/insights/report/future-mobility-50>

- Ve městě dlouhodobě usilujeme o zvýšení podílu energeticky šetrných a prostorově efektivních způsobů dopravy na dojíždění:
 - Rozšiřuje se síť hromadné dopravy vč. metra D a tramvajových tratí, roste objem a kvalita jejích služeb;
 - buduje se postupně infrastruktura pro cyklisty a ulice v obytné zástavbě jsou díky nižší rychlosti pro všechny bezpečnější;
 - revitalizují se veřejná prostranství, aby byla příjemná pro pohyb pěších a pobyt lidí venku;
 - město podporuje multimodální a sdílenou mobilitu, poptávkovou dopravu a obecně koncept mobility jako služby (MAAS).

Aby se ale viditelně zvýšilo využívání energeticky a uhlíkově šetrných způsobů dopravy, budeme muset diskutovat také o regulačních opatřeních.

- Dekarbonizace probíhá formou postupné elektrifikace soukromého vozového parku, ale také výměnou dieselových autobusů za trolejbusy a elektrobuses. Dopravní podnik snižuje energetickou náročnost budov a svého provozu. S očekáváním sledujeme testování vodíkových autobusů ve Středočeském kraji.
 - V Praze je nyní čas urychlit výstavbu dobíjecí infrastruktury a zaměřit se na vozy taxislužby a logistických firem, které po městě najezdí mnoho kilometrů.

Asi se shodneme na tom, že chytrou a čistou mobilitu ve městě tvoří víc než elektrifikace vozového parku. Neměli bychom kromě ní a posílení hromadné dopravy zapomínat na podobu veřejného prostoru, o který nyní víc než kdykoliv předtím soupeří zaparkovaná auta, dodávky, chodci, cyklisté, dobíjecí infrastruktura a zeleň. Právě v době klimatické změny je pro kvalitu života ve městě zásadní, zda budou ulice přívětivé pro lidi, bezpečné pro rodiče a děti, budou poskytovat stín a starším lidem možnost se posadit. Věřím, že i dnešní konference bude jedním z kroků k tomu, aby byla mobilita v Praze skutečně chytrá a čistá.